

ÖZET

Bu çalışmada “Fenâfillah” mertebesinde “Ene’l-Hak” dediği için yargılanıp darağacında asılan ve tasavvufta mistik yaşam ile hüznün simgesi olarak görülen “Hallâc-ı Mansûr” imgesinin edebiyat geleneğimizdeki etkisi ele alınmıştır. Çalışmamız giriş ve iki bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümü Hallâc-ı Mansûr’un menkıbevî hayatına, eserlerine, görüşlerine ve tarih içindeki yansımasına ayrılmıştır. Birinci bölümde Hallâc-ı Mansûr etrafında oluşan *Hallâc*, *Mansûr*, *Ene’l-Hak*, *ber-dâr*, *aşk*, *urgan*, *pervâne*, *kan*, *kül*, *gül*, *ateş* gibi otuz iki mazmuna yer verilmiştir. İkinci bölümde ise edebiyat geleneğimizin farklı dönemlerinde bu mazmunları eserlerinde kullanan iki yüz yirmi iki şâirin şiirlerine yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler

Hallâc, Mansûr, Ene’l-Hak, tasavvuf, ber-dâr, mazmun

ABSTRACT

In this study; the effect of the image of Hallâc-ı Mansûr, which is seen as a symbol of mystic life and sadness in our literary tradition, hanging in the narrow place for the purpose of “Ene’l-Hak” in the direction of Fenâfillah, has been taken into consideration. Our study consist of an introduction and two parts. The introduction part is devoted to his life, works, views and influences. In the first section, there are thirty two imagery such as *Hallâc, Mansûr, Ene’l-Hak, ber-dâr, love, rope, blood, ash, rose, fire, etc.* which gained meaning around the Hallâc-ı Mansûr. The second part contain poems of two hundred twenty two poets’ who use those images in their works from different periods.

Keywords

Hallâc, Mansûr, Ene’l-Hak, mysticism, gallows, the mazmuns